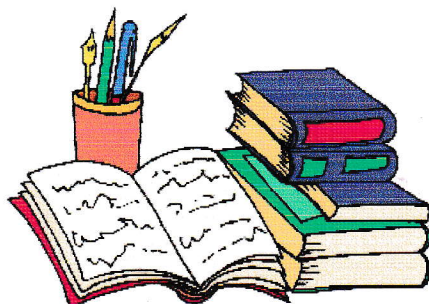

**ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN TIÊN LÃNG
TRƯỜNG MẦM NON QUANG PHỤC**

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

**Một số biện pháp dạy trẻ mẫu giáo 4- 5 tuổi kỹ năng giữ an toàn
cho bản thân trong trường mầm non.**

Tác giả: Lê Thị Thanh

Trình độ chuyên môn: Đại học sư phạm mầm non

Chức vụ: Giáo viên

Nơi công tác: Trường mầm non Quang Phục

Ngày 06 tháng 01 năm 2023

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN ĐỀ NGHỊ XÉT, CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Năm: 2023

Kính gửi: Hội đồng khoa học cấp huyện.

Họ và tên: Lê Thị Thanh

Chức vụ, đơn vị công tác: Giáo viên trường mầm non Quang Phục

Tên sáng kiến: Một số biện pháp dạy trẻ mẫu giáo 4- 5 tuổi kỹ năng giữ an toàn cho bản thân trong trường mầm non.

Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Lĩnh vực phát triển tình cảm và kỹ năng xã hội.

I. Mô tả giải pháp đã biết:

Việc trang bị cho trẻ những kỹ năng bảo vệ an toàn là vô cùng cần thiết để trẻ bớt thụ động trong cuộc sống giúp trẻ tránh được những rủi ro đáng tiếc, gặp trở ngại tâm lý trong cuộc sống. Đó cũng là một nội dung được nhiều tác giả đề cập đến ở nhiều bài viết.

* Ưu điểm: Phần lớn các giải pháp đó tập trung cho trẻ phát triển các kỹ năng cơ bản trong cuộc sống nhưng ở phạm vi quá rộng và nội dung lặp lại.

* Hạn chế: Các biện pháp đưa ra còn chung chung còn mang tính lý thuyết chưa đầy đủ thiếu đồng bộ nên hiệu quả chưa cao; Chưa đi sâu tìm hiểu nguyên nhân dẫn đến trẻ hay gặp tình huống nguy hiểm, chưa chủ động xử lý tình huống; Chưa có hệ thống các bài thực hành các kỹ năng bảo vệ bản thân.

* Giải pháp khắc phục: Từ những hạn chế bất cập trên tôi đã chọn đề tài “Một số giải pháp dạy trẻ 4-5 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân”

II. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

II.1. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến:

1. Giải pháp 1: Tìm hiểu nguyên nhân, nguy cơ tiềm ẩn gây mất an toàn đối với trẻ.

2. Giải pháp 2: Tận dụng mọi cơ hội, tình huống, trò chơi để dạy trẻ kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

3. Giải pháp 3: Ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

4. Giải pháp 4: Tổ chức chuyên đề trong khối 4-5 tuổi “Kỹ năng giữ an toàn cho bản thân”.

5. Giải pháp 5: Thông qua việc phối kết hợp với phụ huynh dạy kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

II.2. Tính mới, tính sáng tạo:

- Tính mới: Sáng kiến giải quyết được triệt để nguồn gốc của việc trẻ còn nhút nhát, thiếu tự tin, chưa sẵn sàng chủ động ứng phó với các tình huống bất ngờ xảy ra. Các kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân đã được xây dựng thành các tiêu phẩm ngắn có nội dung hài làm trẻ dễ nhớ, để lại ấn tượng khó quên.

- Tính sáng tạo: Giáo viên sử dụng các phương tiện trực quan trong quá trình giảng dạy như: Tranh ảnh, đồ chơi, vật thật, hình ảnh, trò chơi kết hợp với lời giảng giải, giải thích để cung cấp cho trẻ các kỹ năng cần thiết.

II.3. Hiệu quả, lợi ích thu được do áp dụng giải pháp

a. Hiệu quả kinh tế:

Giúp phụ huynh yên tâm công tác làm tăng năng suất lao động của gia đình, tận dụng những nguyên vật liệu sẵn có để làm đồ dùng dạy học, đồ chơi có hiệu quả tiết kiệm được kinh phí của nhà trường, phụ huynh.

b. Hiệu quả về mặt xã hội:

Đề tài đem lại hiệu quả cho phụ huynh và cộng đồng giúp trẻ có kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân. Nâng cao hiệu quả chất lượng của giáo viên. Hiệu quả đó giúp cộng đồng và ngành giáo dục quan tâm hơn đến bậc học mầm non.

a. Giá trị làm lợi khác:

Sáng kiến góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục toàn diện cho lớp. Sáng kiến góp một phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong tập thể nhà trường. Và hàng năm nhà trường đều đạt tập thể lao động tiên tiến.

II.4. Khả năng nhân rộng:

Đề tài này được áp dụng tại lớp 4TA4 trường mầm non Quang Phục. Có khả năng nhân rộng trong toàn trường và các trường bạn. Mô hình này còn có khả năng áp dụng cho toàn ngành giáo dục.

II.5 Phạm vi ảnh hưởng:

Sáng kiến được áp dụng có hiệu quả tại lớp 4TA4 của trường Mầm non Quang Phục trong thời gian qua. Các biện pháp nêu trên phù hợp với công tác giảng dạy và góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của đơn vị trường học./.

Hải Phòng, ngày 06 tháng 01 năm 2023

Người viết đơn

Lê Thị Thanh

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: “Một số giải pháp dạy trẻ mẫu giáo 4- 5 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân trong trường mầm non”.

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Phát triển tình cảm và kỹ năng xã hội.

3. Tác giả:

- Họ và tên: Lê Thị Thanh

- Ngày/tháng/năm sinh: 01/10/1989

- Chức vụ, đơn vị công tác: Giáo viên trường mầm non Quang Phục.

- Điện thoại: DD: 0973636522;

4. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: Trường mầm non Quang Phục

Địa chỉ: Thôn Chính Nghị, xã Quang Phục, huyện Tiên Lãng, TP Hải Phòng.

Điện thoại: 02253583532

II. Mô tả giải pháp đã biết

Việc dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân là một hành trang quan trọng giúp trẻ tự tin mạnh mẽ hơn, tạo thành những hành động cụ thể trong quá trình hoạt động thực tiễn với bản thân với người khác, với xã hội, ứng phó trước nhiều tình huống để mỗi cá nhân trẻ sống tích cực, hạnh phúc luôn vượt qua thử thách. Đó cũng là một nội dung được nhiều tác giả đề cập đến ở nhiều bài viết.

*Ưu điểm: Các giải pháp đó phần nào phát huy được ưu điểm như:

- Giúp trẻ cảm nhận được mình là ai, cả về cá nhân cũng như trong mối quan hệ với những người khác, giúp trẻ tự tin trong mọi tình huống. Đặc biệt là trẻ biết cùng nhau hợp tác để hoàn thành được công việc được giao và công việc trẻ thích làm. Khả năng hợp tác sẽ giúp trẻ biết cùng làm cùng chơi với bạn bè, biết cảm thông và chia sẻ với bạn. Và một số phụ huynh nhiệt tình chia sẻ với giáo viên ở lớp về tình hình của trẻ ở nhà và luôn phối kết hợp với giáo viên quan tâm tới trẻ thường xuyên dành thời gian trao đổi với cô giáo để cùng chăm sóc và giáo dục trẻ tại nhà, bàn bạc cách giải quyết những khó khăn gặp phải.

- Phần lớn các giải pháp trên tập trung cho trẻ phát triển các kỹ năng cơ bản trong cuộc sống nhưng ở phạm vi quá rộng và rất nhiều nội dung được lặp đi lặp lại để giúp trẻ tự tin hòa đồng trong tập thể.

- Qua thực tế lớp tôi, tôi thấy trẻ có một số kỹ năng sống cơ bản cần thiết nhưng còn ở mức độ mờ nhạt, không thể hiện rõ và chưa đồng đều ở trẻ. Do trẻ được học qua anh chị, bố mẹ song việc tiếp thu các kỹ năng đó còn thụ động, chưa sâu sắc, chóng nhớ và mau quên chưa khắc sâu cho trẻ thành những bài học lí thú ngấm dần vào trẻ dễ dàng và nhẹ nhàng. Chính vì vậy việc học “máy móc thụ động” của trẻ mà dẫn đến khó khăn cho giáo viên trong việc dạy và thực hành cung cấp cho trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân trẻ.

* Hạn chế: Các biện pháp đưa ra còn chung chung mang tính lý thuyết chưa đầy đủ thiếu đồng bộ nên hiệu quả chưa cao. Chưa đi sâu tìm hiểu nguyên nhân dẫn đến trẻ hay gặp tình huống nguy hiểm, chưa chủ động xử lý tình huống. Chưa có hệ thống các bài, các nội dung phát huy thực hành các kỹ năng bảo vệ bản thân; Hạn chế về hệ thống các trò chơi ôn luyện củng cố đưa nguyên nhân tìm kết quả, ứng dụng công nghệ thông tin vào những kỹ năng bảo vệ bản thân. Chưa tận dụng mọi cơ hội tình huống để dạy trẻ giữ gìn an toàn cho bản thân. Chưa tổ chức được chuyên đề trong toàn trường về kỹ năng “An toàn cho bé”.

* Những bất cập khó khăn của các giải pháp trên: Phần lớn các giải pháp trên tập trung cho trẻ phát triển các kỹ năng cơ bản trong cuộc sống nhưng ở phạm vi quá rộng và rất nhiều nội dung được lặp đi lặp lại để giúp trẻ tự tin hòa đồng trong tập thể.

Qua thực tế lớp tôi, tôi thấy trẻ có một số kỹ năng sống cơ bản cần thiết nhưng còn ở mức độ mờ nhạt, không thể hiện rõ và chưa đồng đều ở trẻ. Do trẻ được học qua anh chị, bố mẹ song việc tiếp thu các kỹ năng đó còn thụ động, chưa sâu sắc, chóng nhớ và mau quên chưa khắc sâu cho trẻ thành những bài học lí thú ngấm dần vào trẻ dễ dàng và nhẹ nhàng. Chính vì vậy việc học “ máy móc thụ động” của trẻ mà dẫn đến khó khăn cho giáo viên trong việc dạy và thực hành cung cấp cho trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân trẻ”. Vì vậy vấn đề dạy trẻ 4 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân” là một hoạt động vô cùng khó đòi hỏi giáo viên luôn tâm huyết sáng tạo tìm tòi, phải nắm chắc phương pháp giáo dục kỹ năng sống, linh hoạt trong giao tiếp, biết tạo ra các tình huống, khéo léo xử lý tận dụng triệt để các tình huống có vấn đề để dạy trẻ, luôn làm mới những bài giảng gây hứng thú có hiệu quả thực sự giúp trẻ học như chơi mà vẫn khắc sâu và nhớ lâu. Qua thực tế và nhận thức được tầm quan trọng cũng như khó khăn trong quá trình tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 4-5 tuổi. Chính vì vậy tôi đã chọn đề tài này để giúp trẻ có kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân.

* Giải pháp khắc phục: Từ những hạn chế bất cập trên cần có giải pháp đầy đủ đồng bộ triệt để, hiệu quả cao về việc dạy trẻ 4 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân ở mọi lúc mọi nơi.

Tôi là một giáo viên mang trong mình nhiệt huyết và kinh nghiệm với nghề và nhiều năm dạy trẻ 4 tuổi. Tôi nhận thấy rằng đối với trẻ ở lứa tuổi mầm non dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân là vô cùng cấp thiết vì trẻ bắt đầu nhận thức được thế nào là an toàn và nguy hiểm. Giúp trẻ biết cách phát hiện, phòng tránh, chủ động ứng xử, xử lý tình huống không an toàn để bảo vệ bản thân mình. Vậy làm thế nào để dạy trẻ 4 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân có hiệu quả đó là câu hỏi luôn đặt ra trong tôi. Từ những trăn trở suy

ngữ trên tôi đã chọn đề tài “Một số giải pháp dạy trẻ 4 tuổi kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân”

III. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

III.1 Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

* Tính cấp bách của đề tài

- Giáo dục kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân trẻ là những hiểu biết của trẻ về những sự vật xung quanh mình cũng như cách để hành động của trẻ luôn an toàn với các sự vật hiện tượng đó. Trẻ có kỹ năng bảo vệ bản thân sẽ biết cách làm thế nào để tránh xa những mối nguy hiểm hoặc khám phá thế giới trong phạm vi an toàn. Môi trường sống xung quanh trẻ có ảnh hưởng rất lớn đến an toàn cho bản thân trẻ. Nếu trẻ ở môi trường an toàn thì nguy cơ mất an toàn là rất ít nhưng với xã hội hiện đại tiện ích và nhiều nhu cầu đa dạng của con người thì nguy cơ tiềm ẩn, mất an toàn là vô cùng lớn.

Trước hết trẻ phải biết giữ gìn an toàn khi tự chơi và đây được coi là mối quan tâm hàng đầu của tất cả mọi người trong thời gian gần đây. Hiện nay do tính chất của công việc cũng như điều kiện mỗi gia đình. Việc tự chơi của trẻ rất phổ biến. Trong quá trình chơi các con có thể gặp phải những mối nguy hiểm từ những đồ vật trong gia đình như: Phích nước, ổ điện, bếp ga, cầu thang và những đồ vật nhỏ sắc nhọn, dễ cầm, dễ ngậm, vật liệu phát cháy, hồ nước.... Trẻ còn cần phải có kỹ năng nhận kí hiệu nguy hiểm, biết đâu là đồ chơi được chơi và đâu là đồ dùng trong gia đình, đâu là đồ vật an toàn và không an toàn.

Với nhu cầu vui chơi giải trí hiện nay có rất nhiều trường hợp trẻ bị lạc xảy ra nơi công cộng, trẻ bị xâm hại bởi người quen, hàng xóm...Hiện nay ở Việt Nam chưa được quan tâm đúng mức trẻ chưa được trang bị hiểu biết thế nào là xâm hại, những ai được phép và không được phép âu yếm trẻ. Trẻ phải biết ứng xử phù hợp kêu la, hét gọi sự trợ giúp của người thân bằng cách nhớ tên nhà địa chỉ, điện thoại. Hay trẻ biết giữ an toàn bản thân khi tham gia giao thông, trẻ hiểu được một số biển báo cơ bản, tuân thủ luật lệ giao thông, cách sang đường cũng như cách đi qua ngã ba, ngã tư...

Tất cả những nguy cơ và tình huống bất ngờ đó xảy ra ở mọi lúc mọi nơi, mọi lứa tuổi nhưng nhiều ở lứa tuổi mầm non. Đặc biệt ở trẻ 4-5 tuổi, vì ở độ tuổi này sở thích của trẻ hay tò mò, hiếu động, hiểu biết chưa sâu rộng kinh nghiệm sống còn hạn chế nên bảo đảm an toàn cho bản thân trẻ là vô cùng quan trọng giúp trẻ phát triển toàn diện cả về chất và lượng. Tránh mọi rủi ro, đáng tiếc xảy ra như tử vong, tàn tật về thân thể và ảnh hưởng về tinh thần. Để trẻ phát triển thành một con người sống vui, sống khỏe, hạnh phúc và có ích cho xã hội sau này.

Chính vì vậy một trong những nhiệm vụ của trường mầm non là trang bị cho bản thân trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân là việc làm rất quan trọng nhưng không dễ dàng. Trước hết giáo viên cần trang bị cho bản thân những hiểu biết cơ bản về cách phòng tránh, cách xử lý, nguy cơ tiềm ẩn và thời sự điểm nóng về an ninh trật tự.. Và khi đã có những hiểu biết rõ ràng giáo viên cần nghiên cứu suy nghĩ xây dựng các hoạt động lồng ghép, tích hợp một cách hợp lý vào tất cả các hoạt động trong ngày, tham quan dã ngoại...cho trẻ đúng lúc, đúng cách và đúng yêu cầu. Để trẻ tiếp thu được kiến thức đó một cách nhẹ nhàng lí thú gây hứng thú tới mọi trẻ, đồng thời cô giáo và phụ huynh cần phối kết hợp chặt chẽ để rèn kỹ năng cho trẻ ở mọi lúc mọi nơi, trong mọi hoạt động ở trường cũng như ở nhà để trẻ luôn tự tin, chủ động ứng phó các tình huống luôn xảy ra bất ngờ. Chính vì thế tôi đã chọn ra 5 giải pháp khắc phục:

1. Giải pháp 1: Tìm hiểu nguyên nhân, nguy cơ tiềm ẩn gây mất an toàn đối với trẻ.

Sáng kiến của tôi thể hiện tính mới, tính sáng tạo là đã quan tâm giải quyết triệt để nguyên nhân, nguy cơ tiềm ẩn gây mất an toàn đối với trẻ giúp trẻ phát hiện được những dấu hiệu mất an toàn với bản thân trẻ.

Khi trẻ tự chơi ở lớp các nguy cơ đôi khi rất gần gũi và quen thuộc như cầu thang, bậc cửa, sân chơi, đồ chơi, nền nhà...Và nhất là khi trẻ tự chơi ở nhà các con có thể gặp những mối nguy hiểm từ đồ dùng trong gia đình như: Phích nước, bếp ga, dao, kéo, vật sắc nhọn, lan can, bể nước, cháy nổ...Các con cần hiểu đâu là đồ chơi và đâu là đồ dùng trong gia đình, đâu là đồ vật an toàn và đồ vật không an toàn đối với bản thân trẻ.

Tình trạng báo động hiện nay là nguy cơ xâm hại trẻ ở lứa tuổi mầm non. Mà ở Việt nam cha mẹ chưa trang bị cho con hiểu biết về thế nào là hành động bị lạm dụng thân thể, giáo viên sẽ sưu tầm những hình ảnh minh họa cho trẻ lựa chọn với những hình ảnh nên và không nên cho người lạ, hàng xóm... (mà không phải là bố mẹ và bác sĩ đang điều trị) chạm vào người ở các vị trí nhạy cảm, trẻ biết đối phó với tình huống đó như hét to, bỏ chạy, kêu gọi người giúp đỡ.

Và khi tình huống trẻ ngửi thấy mùi khét, cháy nổ bất ngờ xảy ra thì trẻ phải biết tìm nơi an toàn, bình tĩnh chụm chăn, khăn tắm tắm nước ấm tránh khói ngạt để thoát ra khỏi đám cháy và gọi người đến cứu giúp.

Với nhu cầu giải trí, nghỉ dưỡng và du lịch hiện nay trẻ vô tình bị lạc là điều không tránh khỏi. Nếu trẻ bị lạc ở nơi công cộng giáo viên cung cấp cho trẻ một số ứng xử cần thiết khi bị lạc đó là nhanh chóng tìm người trợ giúp đáng tin cậy như công an, bảo vệ, cảnh sát, người lớn tuổi...và điều quan trọng là trẻ phải nhớ địa chỉ nhà, số điện thoại của bố mẹ và một số số điện thoại nóng khi cần thiết như: “ 113;115”. Ở trong xã hội có nhiều biến cố và nhiều mối quan hệ

phức tạp tình trạng bắt cóc trẻ em hay dụ dỗ trẻ em bằng nhiều phương thức khác nhau gần đây đã trở thành những hồi chuông cảnh tỉnh cho mọi người và cho xã hội. Có rất nhiều hình thức mà những trẻ dụ dỗ thường áp dụng những lời nói ngọt ngào, những cái bẫy tinh vi...nhưng trẻ con thì lại vô tư không nhận ra được mối nguy hiểm đang rình rập. Gặp tình huống này giáo viên giải thích cho trẻ hiểu không nên đi theo người lạ, không mở cửa cho người không quen biết và báo cho người thân biết để ứng phó kịp thời. Hiện nay nhiều trường hợp bắt cóc trẻ em tại trường học mầm non hay tiểu học xảy ra liên tiếp, chỉ cần mối quan hệ quen biết sơ sơ trẻ cũng có thể nhận người quen và đi theo. Giáo viên một lần nữa lại giải thích cho trẻ cảnh giác với người lạ chỉ đi với người thân của mình. Giáo viên luôn nắm bắt được các thông tin từ gia đình để liên hệ trao đổi hàng ngày khi đón trả trẻ, tránh trường hợp đáng tiếc xảy ra như: lạc cháu, tống tiền, bắt cóc gây áp lực giữa các mối quan hệ. Giáo viên cần bảo vệ trẻ và gọi người trợ giúp như lãnh đạo trường, công an, bảo vệ... để phối kết hợp. Để bảo đảm an toàn cho bản thân trẻ cô luôn xây dựng những hoạt động cho trẻ làm quen với một số biển báo giao thông cơ bản, biển báo nguy hiểm, thoát hiểm, tai nạn và một số đường cơ bản đường một chiều, 2 chiều, vạch sơn trắng dành cho người đi bộ, trẻ em phải có người dắt khi đi qua đường và không vui chơi dưới lòng đường. Tuân thủ luật lệ giao thông đội mũ bảo hiểm, không thò tay ra ngoài cửa xe, không chơi xung quanh xe ô tô khi ô tô đang di chuyển, đậu, đỗ. Khi tổ chức các hoạt động cô chỉ là người hướng dẫn, trẻ là trung tâm để giải quyết vấn đề sau đó cô là người chốt lại trẻ sẽ khắc sâu hơn.

2. Giải pháp 2: Tận dụng mọi cơ hội, tình huống, trò chơi để dạy trẻ kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

Tính mới tính sáng tạo của sáng kiến thể hiện khi tận dụng mọi cơ hội tình huống bất ngờ, trò chơi để dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn với bản thân. Để giúp trẻ có kỹ năng giữ gìn an toàn với bản thân ngoài việc tổ chức cho trẻ hoạt động ở các hoạt động học, ngoài ra tôi còn tận dụng vào các hoạt động trong ngày một cách hợp lý.

+ Trong giờ đón trẻ: Tôi đón trẻ vào lớp trao đổi và qua sát tình trạng sức khỏe của trẻ, để phát hiện trẻ, ốm mệt, cô cho trẻ chơi theo ý thích, trò chuyện với trẻ về ngày nghỉ cuối tuần, về quê thăm ông bà, đi du lịch...tôi nhắc nhở trẻ bảo vệ an toàn bản thân khi đi trên các phương tiện giao thông cần tuân thủ điều gì? Trẻ sẽ nêu những kỹ năng bảo đảm an toàn cho bản thân khi tham gia giao thông, đi trên xe ô tô cũng như khi đi xe máy, ứng xử phù hợp khi gặp kẻ xấu, lạc đường, ôn lại những thông tin về các số điện thoại cần thiết (113;114;115), địa chỉ liên lạc của gia đình cũng như điện thoại liên hệ với bố mẹ khi cần thiết.

+ Trong giờ hoạt động góc: Ở các góc chơi tôi tạo môi trường cho trẻ thể hiện hiểu biết của trẻ về kỹ năng bảo đảm an toàn cho bản thân như góc nghệ thuật- trẻ tô màu, gạch chéo hình ảnh đúng sai, nên không nên. Góc sách chuyện trẻ sẽ xem tranh sách chuyện về kỹ năng thoát hiểm, nguy cơ xảy ra tai nạn, làm anbum sưu tầm hình ảnh bé nên và không nên, an toàn khi đi trên đường phố.

+ Trong giờ hoạt động ngoài trời: Cho trẻ chơi ngã tư đường phố thực hành tham gia giao thông tuân thủ luật lệ, biển hiệu giao thông cơ bản thường gặp. Cô đóng vai cảnh sát giao thông chỉ dẫn nhắc nhở trẻ khi tham gia giao thông trên ngã tư đường phố.

+ Trong giờ hoạt động chiều và trả trẻ: Cô kể chuyện về các tình huống xảy ra để trẻ đoán kết quả và diễn biến tiếp theo của tình huống đó:

(Nếu đi theo người lạ thì.....)

(Nếu đi lạc đường thì phải.....)

(Nếu gặp phải kẻ xấu thì phải.....)

(Khi bị, ốm mệt phải.....)

+ Trong giờ hoạt động tham quan dã ngoại: Kết hợp khi tham quan tiêu đoàn tăng thiết giáp 34 trẻ có kỹ năng bảo đảm an toàn cho bản thân như tránh hồ nước, tìm hiểu về kỹ năng thoát hiểm khi gặp hỏa hoạn, lợi ích của người biết bơi, tới thăm bảo tàng thành phố Hải Phòng trẻ trải nghiệm an toàn khi trong đám đông cần tuân thủ kỷ luật xếp hàng, chờ đến lượt tránh thất lạc. Hay đi mua sắm tham quan các trung tâm vicom, bigc trẻ sử dụng các thiết bị hiện đại như cầu thang cuốn, cầu thang máy...

- Không những vậy sử dụng các trò chơi để thay đổi tâm thế tránh sự nhàm chán, lời giải thích, lí giải giáo điều khô cứng ở trẻ tôi tổ chức cho trẻ tham gia vào các trò chơi để dạy trẻ kỹ năng bảo vệ an toàn bản thân qua trò chơi: (Công an bắt kẻ cướp, bé chọn số nào, ngã tư đường phố, khi mẹ vắng nhà, chọn hình ảnh đúng, nên và không nên...). Đồng thời trò chơi còn được kết hợp với đọc đồng dao, bài thơ gây hứng thú (Đi cầu đi quán, gánh gánh, gồng gồng, khi đi bơi, đèn tín hiệu, nguyên nhân và kết quả, đèn đỏ đèn xanh, phố chợ, ở nhà một mình...). Trẻ nhỏ vốn hiếu động hay đùa nghịch trong quá trình vui chơi nên nguy cơ mất an toàn là rất lớn vì vậy giáo viên luôn nhắc nhở trẻ tuân thủ đúng luật của trò chơi vừa giúp trẻ bảo vệ bản thân.

3. Giải pháp 3: Ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

Tính sáng tạo còn được thể hiện trong giải pháp, vấn đề mà các tác giả khác chưa chú ý quan tâm sử dụng đó là ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân.

Công nghệ thông tin đóng một vai trò quan trọng trong quá trình truyền đạt kiến thức của cô và lĩnh hội kiến thức ở trẻ nhằm giúp trẻ nhớ khắc sâu. Tôi đã tìm tòi, nghiên cứu và sưu tầm tin tức hình ảnh xây dựng lên những hoạt động với những phóng sự, trò chơi lựa chọn và nhấn vào hình ảnh đó giúp trẻ nhớ lâu và hứng thú hơn như trò chơi: (Những con số biết nói, bé chọn số nào, ai chọn đúng, không vào thang máy một mình, kỹ năng thoát hiểm, thế nào là đúng, an toàn khi chơi...) Ngoài ra để phong phú hơn vào giờ đón trả trẻ tôi sưu tầm cho trẻ xem các videoclip trên trang internet có lời viết như: kỹ năng thoát hiểm cho bé, kỹ năng an toàn khi tham gia giao thông, xử lý tình huống khi có hỏa hoạn, khi bé ở nhà một mình, khi lạc đường bé làm gì? cơ thể bé, đừng để kẻ xấu làm tổn thương bé... Qua đó vốn sống và vốn kinh nghiệm của bé về bảo đảm an toàn đã được tích lũy bồi đắp thêm.

4. Giải pháp 4: Tổ chức chuyên đề trong khối 4-5 tuổi “ Kỹ năng giữ an toàn cho bản thân ”

Tính mới tính sáng tạo trong sáng kiến của tôi còn được thể hiện ở các hoạt động đặc biệt gây hứng thú cho trẻ như: Tổ chức chuyên đề trong khối 4-5 tuổi dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân” - Biểu diễn văn nghệ đóng kịch, tiểu phẩm, đọc thơ... kết nối với phụ huynh.

Để giúp trẻ hứng thú và tự tin hơn thì cần có sự phối kết hợp giữa giáo viên và phụ huynh học sinh. Trong tổ chức chuyên đề khối 4-5 tuổi dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân”- Biểu diễn văn nghệ đóng kịch, tiểu phẩm, đọc thơ... tôi đã thực hiện các biện pháp sau:

+ Ngay từ đầu năm học tôi đã có kế hoạch trao đổi và thảo luận với phụ huynh chú ý dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân”

+ Với một số trẻ có sự cá biệt về tính cách, đặc điểm tâm sinh lý như nhút nhát, hiếu động, phát triển chậm do sức khỏe... hàng ngày tôi gặp trực tiếp và thường xuyên trao đổi với phụ huynh trẻ, đồng viên phụ huynh chú trọng đến việc dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân” cho trẻ thêm ở nhà.

+ Theo thời gian và lên kế hoạch theo từng tháng và chủ điểm thích hợp tôi đưa nội dung cụ thể dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân” lên bảng tuyên truyền của lớp ở ngoài cửa để phụ huynh có kế hoạch ôn luyện cho con ở nhà và cho trẻ đi học đều. Việc phối kết hợp giữa cô giáo và phụ huynh có mối quan hệ rất mật thiết, trao đổi qua lại với nhau về cách thức dạy trẻ “Kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân”. Đây chính là một công cụ thông tin phản hồi lại với giáo viên về hiểu biết của trẻ trong lớp nó là một phương pháp hướng dẫn trẻ bảo vệ bản thân hiệu quả và đồng bộ nhất.

Theo các nhà khoa học: Trẻ hiểu được 10% những gì trẻ nghe; 40% những gì trẻ thấy; 60% những gì trẻ nhắc lại (nói) và 90% những gì trẻ nói và làm. Do vậy đây có thể coi là cách tốt nhất để trẻ hiểu được nhiều tình huống trẻ có thể xảy ra trong thế giới xung quanh trẻ trẻ cũng như có cách xử lý thông minh nhất khi sử dụng đóng kịch, biểu diễn văn nghệ, đọc thơ để giúp trẻ hiểu được tình huống và giải quyết tình huống. Tổ chức biểu diễn văn nghệ như: Vở kịch: Một phen hú vía, qua đường, ở nhà một mình, thăm người ốm, một chuyến tham quan, khi đi bơi.

5. Giải pháp 5: Thông qua việc phối kết hợp với phụ huynh dạy kỹ năng giữ an toàn cho bản thân.

Tuyên truyền cho phụ huynh hiểu không nên làm hộ con, phải dạy trẻ tính tự lập tự bé. Trẻ càng được biết sớm về cách tự vệ, nhận biết những mối nguy hiểm từ xung quanh và cách xử lý thì sẽ vững vàng vượt qua những thử thách trong mọi tình huống. Điều đó được chứng minh rõ ràng trong thực tế. Chính vì vậy, cách bảo vệ trẻ tốt nhất chính là dạy trẻ tự bảo vệ bản thân.

Việc dạy trẻ những kỹ năng đó phải là một quá trình. Nhiều phụ huynh cho rằng trẻ còn quá bé để hiểu được những điều đó cũng như nghĩ rằng trẻ mẫu giáo lớn vẫn được sống trong sự bao bọc, bảo vệ tuyệt đối của bố mẹ. Nhưng trong thực tế, không phải lúc nào cha mẹ cũng ở bên con khi có tình huống xảy ra.

Tuyên truyền với các bậc phụ huynh biết rằng: Giáo dục kỹ năng bảo vệ bản thân là giúp trẻ nâng cao năng lực để tự lựa chọn giữa những giải pháp khác nhau. Quyết định phải xuất phát từ trẻ. Nội dung giáo dục phải xuất phát từ chính nhu cầu và kinh nghiệm của trẻ. Trẻ cần có điều kiện để cọ sát các ý kiến khác nhau, trao đổi kinh nghiệm, tập tành, thực hành và áp dụng.

Bên cạnh đó, yêu cầu phụ huynh phối hợp cùng cô giáo trong việc thông nhất phương pháp giáo dục trẻ: Tin tưởng vào trẻ và năng lực của trẻ. Tôn trọng ý kiến của trẻ, không áp đặt ý kiến của mình. Không nói dài và nói nhiều, không đưa ra lời giải đáp có sẵn mà hãy đưa ra những phương tiện để trẻ thực hành. Không vội vàng phê đoán đúng- sai mà kiên trì quan sát trẻ thực hành và đưa ra kết luận với trẻ.

Thời gian gần đây, có nhiều trẻ em bị lạm dụng, xâm hại. Mà thủ phạm lại chính là người thân quen như bạn bố mẹ, hàng xóm quen biết. Chính vì vậy, người lớn phải khéo léo, tế nhị kể cho con nghe những tình huống xấu có thể gây hại cho bé và giúp con biết cần xử lý như thế nào. Cô giáo phối hợp cùng phụ huynh khéo léo dạy trẻ cách giữ gìn và bảo vệ các cơ quan, bộ phận trên cơ thể mình. Giúp trẻ chủ động, cảnh giác với tình huống khi có người quan tâm thái quá đến cơ thể của trẻ.

III.2 Tính mới, tính sáng tạo

1. Tính mới:

Sáng kiến của tôi thể hiện tính mới là tôi đã đưa ra được các giải pháp và tôi đã sử dụng giải quyết được triệt để nguồn gốc của việc trẻ còn nhút nhát,

thiếu tự tin, chưa sẵn sàng chủ động ứng phó với các tình huống bất ngờ xảy ra. Các kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân đã được xây dựng thành các tiểu phẩm ngắn có nội dung hài làm cho trẻ dễ nhớ, để lại ấn tượng khó quên khi tham gia đóng vai và rèn những kỹ năng bảo vệ bản thân đó... trong tiểu phẩm, từ tiểu phẩm này giáo viên có thể sáng tạo ra các câu hò, vè, bài thơ, sáng tác lời bài hát theo điệu dân ca mà trong đó có các nội dung cần truyền tải qua các kỹ năng bảo vệ bản thân.

2. Tính sáng tạo:

Giáo viên đã biết sử dụng các phương tiện trực quan trong quá trình giảng dạy như: Tranh ảnh, đồ chơi, vật thật, hình ảnh, trò chơi kết hợp với lời giảng giải, giải thích để cung cấp cho trẻ các kỹ năng cần thiết. Như vậy, trong hoạt động dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn cho bản thân diễn ra tại trường việc tổ chức hoạt động đổi mới về phương pháp và nhìn ra được vấn đề tôi và các bạn đồng nghiệp đã nhanh chóng bắt tay vào tìm tòi, học hỏi trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên các báo, internet, cũng như ở các trường bạn trong và ngoài quận do vậy mà tôi đã sáng tạo ra được một số giải pháp bước đầu đem lại nhiều hiệu quả.

III.3 Phạm vi ảnh hưởng, khả năng áp dụng của sáng kiến.

Ngày nay khi xã hội phát triển, trình độ tri thức của trẻ được nâng lên gấp bội, nhu cầu con người ngày càng đa dạng và tiện ích nhưng bên cạnh đó những tiềm ẩn nguy cơ gây mất an toàn bản thân trẻ lại được đóng lên những hồi chuông cảnh tỉnh toàn xã hội bởi hàng ngày trên những thông tin đại chúng truyền hình, báo đài luôn truyền tin tức về những vụ tai nạn, tệ nạn bắt cóc, bạo hành vì không có kỹ năng bảo vệ bản thân thật đáng tiếc. Mà trẻ con là đối tượng mà những vì xấu đó nhắm tới bởi kinh nghiệm sống của trẻ còn ít và hạn chế, chưa tự bảo vệ được bản thân. Trang bị cho trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân là giúp trẻ tự tin chủ động có những hành động ứng phó với các tình huống xảy ra. Và dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân thông qua việc đóng vai trong các tiểu phẩm rất cần thiết và đạt kết quả cao. Mô hình này đã được thực hiện ở lớp 4TA4 trường mầm non Quang Phục và một số trường mầm non khác khi thực hiện, khi thực hiện kế hoạch đưa kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân vào trong kế hoạch chăm sóc giáo dục trong trường mầm non nhất là đối với trẻ 4-5 tuổi. Mô hình này còn có kỹ năng áp dụng cho toàn ngành giáo dục mầm non.

Thường xuyên trao đổi với chị em đồng nghiệp một số giải pháp về cách nâng cao chất lượng dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân cho chị em trong trường, nhóm, khối cùng tham gia ý kiến để tìm ra giải pháp tốt nhất cho việc dạy trẻ kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân cho trẻ được tốt và hiệu quả hơn.

III.4 Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến:

1. Hiệu quả kinh tế:

Giúp phụ huynh yên tâm công tác, tăng năng suất lao động của gia đình, giảm chi phí mua sắm đồ dùng dạy học, đồ chơi có hiệu quả.

2. Hiệu quả về mặt xã hội

Giúp trẻ có kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân. Nâng cao hiệu quả chất lượng của giáo viên. Mặt khác còn tạo mối liên hệ tốt giữa gia đình và nhà trường cùng chăm sóc giáo dục cho trẻ tốt hơn. Tạo được lòng tin, sự yêu tâm, sự tin tưởng của gia đình trẻ và toàn xã hội về công tác chăm sóc giáo dục trẻ trong nhà trường.

Hiệu quả đó giúp cộng đồng và ngành giáo dục quan tâm hơn đến bậc học mầm non. Đây cũng là một việc làm cần thiết của mỗi nhà trường để góp phần giáo dục cho trẻ mầm non tiếp thu lĩnh hội những giá trị sống đồng thời để trẻ bộc lộ cảm xúc, phát triển cá nhân trẻ, trẻ có nhận thức đúng và chủ động có những hành vi ứng xử phù hợp ngay từ độ tuổi mầm non.

3. Giá trị làm lợi khác:

Cô nắm vững nội dung phương pháp “giáo dục mầm non” và luôn lấy trẻ làm trung tâm, vận dụng một cách linh hoạt, sáng tạo vào trong quá trình dạy trẻ kỹ năng giữ an toàn bản thân, lồng ghép kỹ năng đó vào các hoạt động một cách linh hoạt, sáng tạo vào quá trình dạy trẻ. Một tập thể có kỹ năng giữ gìn an toàn bản thân tốt sẽ tạo nên một môi trường sống thân thiện, ấm áp, hòa thuận, vui vẻ và giáo dục những đứa trẻ mạnh dạn tự tin chủ động nhằm đạt được mục tiêu giáo dục ban đầu đã đề ra.

Sáng kiến góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục toàn diện cho lớp. Vì vậy hàng năm chất lượng của lớp đều đạt loại tốt. Sáng kiến góp một phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong tập thể nhà trường. Và hàng năm nhà trường đều đạt tập thể lao động tiên tiến.

TRƯỜNG MN QUANG PHỤC

HIỆU TRƯỞNG

Phạm Thị Nga

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Lê Thị Thanh